

Małgorzata Masalska

"Geneza Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych", Maksymilian Ryszard Lang, "Przegląd Humanistyczny" nr 10 (1976) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/2 (64), 188

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ LANG Maksymilian Ryszard: Geneza Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych. "Przegląd Humanistyczny" 1976 nr 10 s. 15-28.

Powołane w 1775 roku przez Komisję Edukacji Narodowej Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych było próbą umocnienia nowo projektowanego systemu reformy oświaty. Artykuł przedstawia genezę Towarzystwa; u jej podstaw leżał kompromis pomiędzy ugrupowaniem rojalistów i republikanów. Wynikał z przekonania, iż skuteczność reformy oświaty uzależniona jest od zaakceptowania jej przez naród. Celowi temu służyło m.in. powołanie republikanina Ignacego Potockiego na stanowisko prezesa Towarzystwa; z drugiej strony - pozyskanie nauczycieli pojezuickich miało zapewnić ciągłość kształcenia młodzieży.

BP/64/31

M.M.

/II/ LITERATURA BARSKA (Antologia). Wyd. 2 zmien. Oprac. J. Maciejewski. Wrocław 1976, Oss., BN I nr 108, ss. C, 400, zł 55,-

Nowe opracowanie przedwojennej antologii K. Kolbuszewskiego, uzupełnione nowymi tekstami poetyckimi, dramatycznymi i prozatorskimi. We wstępie charakteryzuje autor zmienne dzieje stosunku do konfederacji barskiej, umieszcza literaturę barską w ramach tzw. folkloru szlacheckiego, podaje jej definicję. Najobszernieji potraktowane zostały wypadki polityczne lat 1767-1772. Historycznoliteracki aspekt zagadnienia uwzględniony jest w rozdziale "Formy gatunkowe i struktury językowe literatury barskiej".

BP/64/32

J.Z.